

Sygn. akt I C 3129/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Karol Smaga

Protokolant: Karolina Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2015 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko (...) Publicznemu (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od (...) Publicznego (...) w W. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 6.592,96 złotych (sześć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt sześć groszy) wraz z odsetkami jak od zaległości podatkowych od kwoty 6.563,96 złotych (sześć tysięcy pięćset sześćdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt sześć groszy) od dnia 20 maja 2014 roku do dnia zapłaty,

II. umarza postępowanie w zakresie kwoty 3.739,98 złotych (trzy tysiące siedemset trzydzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt osiem groszy),

III. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

IV. nie obciąża pozwanego kosztami procesu.

Sygn. akt I C 3129/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 maja 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., reprezentowana przez pełnomocnika radcę prawnego B. T. (pełnomocnictwo – k. 5), wniosła o zasądzenie do (...) Publicznego (...) w W. na swoją rzecz kwoty 10.378,21 złotych wraz z odsetkami ustawowymi oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 11 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 10.378,21 złotych z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 2.546,75 złotych tytułem kosztów procesu albo wniósł w terminie dwóch tygodni sprzeciw.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany (...) Publiczny (...) w W. – reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawnego I. C. (pełnomocnictwo - k. 65) wniósł o rozłożenie na raty i odstąpienie od obciążania go kosztami sądowymi i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Pismem procesowym z dnia 9 stycznia 2015 roku powód cofnął pozew odnośnie kwoty 3.739,38 złotych ze zrzeczeniem się roszczenia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 listopada 2012 roku została zawarta pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K. a (...) Publicznym (...) w W. umowa, której przedmiotem były dostawy podtlenku azotu oraz tlenu azotu. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy, od 1 stycznia 2013 roku do 1 stycznia 2014 roku. Wynagrodzenie miało być realizowane fakturami częściowymi po każdej dostawie. Płatność miała nastąpić w terminie 30 dni od daty dostarczenia faktury (umowa – k. 16-20).

W dniu 18 grudnia 2013 roku została zawarta pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K. a (...) Publicznym (...) w W. umowa, której przedmiotem były dostawy podtlenku azotu oraz tlenu azotu. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy, od 1 stycznia 2014 roku do 1 stycznia 2015 roku. Wynagrodzenie miało być realizowane fakturami częściowymi po każdej dostawie. Płatność miała nastąpić w terminie 60 dni od daty dostarczenia faktury (umowa – k. 22-26).

W oparciu o w/w umowy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. dokonała dostaw i z tego tytułu wystawiła faktury:

1. numer 4 173 550 387 w dniu 30 września 2013 roku na kwotę 1.250,80 złotych (faktura – k. 30-31),
2. numer 4 173 588 791 w dniu 31 października 2013 roku na kwotę 1.334,61 złotych (faktura – k. 33-34),
3. numer 4 173 623 630 w dniu 30 listopada 2013 roku na kwotę 1.360,31 złotych (faktura – k. 36-37),
4. numer 4 173 655 384 w dniu 31 grudnia 2013 roku na kwotę 1.430,19 złotych (faktura – k. 39-40),
5. numer 4 173 690 152 w dniu 31 stycznia 2014 roku na kwotę 1.439,26 złotych (faktura – k. 42-43),
6. numer 4 173 714 661 w dniu 20 lutego 2014 roku na kwotę 1.927,80 złotych (faktura – k. 45-46),
7. numer 4 173 723 938 w dniu 28 lutego 2014 roku na kwotę 1.313,41 złotych (faktura – k. 50-51).

W dniu 17 czerwca 2014 roku (...) Publiczny (...) w W. zapłacił z tytułu w/w faktur kwotę 3.739,98 złotych, pozostałych umówionych należności nie zapłacił (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny pozostawał pomiędzy stronami bezsporny i został ustalony przez Sąd w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Bezsporna w niniejszej sprawie była okoliczność zawarcia pomiędzy stronami umowy, której przedmiotem była dostawa przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w K. pozwanemu (...) Publicznemu (...) w W. podtlenku azotu i tlenu azotu. Pozwany nie kwestionował nadto wymagalności kwot wynikających z wystawionych przez powoda faktur VAT, jak też ich wysokości, a jedynie wysokość stopy procentowej odsetek.

Zgodnie z § 7 ust. 2 umowy z dnia 28 listopada 2012 roku wynagrodzenie miało być płatne w oparciu o faktury VAT w terminie 30 dni od daty ich dostarczenia. Zaś w myśl § 7 ust. 2 umowy z dnia 18 grudnia 2013 roku w terminie 60 dni.

W tym miejscu wskazać należy, iż do odsetek od należności głównej zastosowanie będzie miała zarówno ustawa z dnia 12 czerwca 2003 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, jak i ustawa z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. W myśl bowiem art. 15 ust. 1 ustawy z 8 marca 2013 roku

do transakcji handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. W przypadku transakcji handlowych zawieranych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 15 ust. 2 powołanej ustawy). I tak do umowy z dnia 28 listopada 2012 roku znajdzie zastosowanie ta pierwsza ustawa, a do umowy z dnia 18 grudnia 2013 roku ta druga.

Zastosowanie przedmiotowych regulacji do analizowanego stanu faktycznego uzasadnia przyznanie pozwanemu statusu jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, które zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Wskazać bowiem należy, iż sektor finansów publicznych, zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2009 r., Nr 157, poz. 1240), tworzą m.in. samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, a zatem formy prawne, w jakich pozwany prowadzi działalność.

Nie budzi również wątpliwości, iż umowa zawarta przez pozwanego szpital w celu realizacji jego zadań statutowych, stanowi transakcję handlową w rozumieniu obydwu ustaw.

Zgodnie z przepisem art. 7 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, jeżeli dłużnik, w terminie określonym w umowie albo wezwaniu, o którym mowa w art. 6 ust. 2, nie dokona zapłaty na rzecz wierzyciela, który spełnił określone w umowie świadczenie niepieniężne, wierzycielowi przysługują, bez odrębnego wezwania, odsetki w wysokości odsetek za zwłokę, określanej na podstawie art. 56 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.4), chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty.

Zgodnie zaś z przepisem art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki w wysokości odsetek za zwłokę określanej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.6), chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie; 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Przepisy art. 7 obydwu powołanych wyżej ustaw są przepisami szczególnymi w stosunku do regulacji w art. 359 § 2 kc, zgodnie z którym jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (P. B., Terminy zapłaty w transakcjach handlowych. Komentarz. Lex 2013). Jednakże strony mają możliwość uzgodnienia wyższych odsetek za opóźnienie, z uwzględnieniem treści art. 359 § 2¹ kc (P. B., Terminy zapłaty w transakcjach handlowych. Komentarz. Lex 2013). Z dołączonych umów nie wynika, aby strony umówiły się na wyższe odsetki, stąd też za opóźnienie należą się odsetki w wysokości określonej w art. 7 powołanych ustaw.

W związku z powyższym powodowi należy się kwota 10.056,38 złotych tytułem należności głównej i 247,56 złotych tytułem odsetek jak od zaległości podatkowych, czyli łącznie kwota 10.303,94 złotych.

Jednakże w związku z uiszczeniem przez pozwanego w toku procesu kwoty 3.739,98 złotych i cofnięcia w tym zakresie pozwu przez powoda, Sąd zasądził na jego rzecz kwotę 6.952,96 złotych stanowiącą różnicę w/w kwot plus odsetki jak dla zaległości podatkowych od kwoty 3.739,98 złotych za okres od dnia 20 maja 2014 roku do dnia 17 czerwca 2014 roku w kwocie 29 złotych.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w punkcie I i III wyroku, oddalając powództwo o różnicę między odsetkami ustawowymi (jakich domagał się powód) a odsetkami jak dla zaległości podatkowych.

Powód pismem procesowym z dnia 9 stycznia 2015 roku cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 3.739,98 złotych.

Stosownie do treści art. 203 § 1 kpc pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku.

W ocenie Sądu przedmiotowe cofnięcie pozwu jest skuteczne, dopuszczalne i nie narusza treści art. 203 § 4 kpc.

W myśl przepisu art. 355 kpc sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Z uwagi na to, iż powód skutecznie cofnął pozew w w/w zakresie, Sąd na podstawie art. 355 § 1 kpc orzekł jak w punkcie II wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc. Należy zaznaczyć, iż podstawową zasadą dotyczącą kosztów procesu jest zasada odpowiedzialności za wynik postępowania. Stosownie do art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Jednakże zgodnie z dyspozycją art. 102 kpc w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W judykaturze przyjmuje się, iż przepis ww. art. 102 kpc nie może być rozszerzająco wykładany i wyklucza uogólnienie, a może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku. Ustawodawca bowiem przyznaje sądowi pewną swobodę w zasądzaniu kosztów procesu, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu sprzeciwiają się względy słuszności, co właśnie wyraża się stwierdzeniem, że w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów lub nie obciążać jej w ogóle kosztami. Jednocześnie należy przyjąć, że przepis ten może być stosowany w zależności od konkretnego stanu faktycznego.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Podstawą do takiej oceny może być zachowanie się strony w procesie w połączeniu z jej sytuacją pozaprosesową, np. złą sytuacją finansową. O tym, czy w konkretnej sprawie zachodzi tzw. „szczególnie uzasadniony wypadek” decyduje między innymi sposób prowadzenia postępowania przez stronę. Jeżeli prowadzi ona sprawę sądową w sposób nielojalny, np. przez usiłowanie wprowadzenia Sądu w błąd albo celowo dąży do przewleczenia postępowania lub zwiększenia jego kosztów, to taka strona nie zasługuje na potraktowanie jej w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie od zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (por. postanowienie SN z dnia 20.12.1973 r., II CZ 210/73, nie publikowany).

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż względy słuszności przemawiały za odstąpieniem od obciążania pozwanego kosztami procesu. Pozwany prowadził postępowanie z należytą starannością i w sposób lojalny wobec przeciwnika procesowego. Nie sposób również uznać, że pozwany dał swoim postępowaniem powód do wytoczenia niniejszego procesu, albowiem fakt powstania zaległości płatniczych pomiędzy stronami był konsekwencją obiektywnie trudnej sytuacji finansowej pozwanego, a nie jego celowego działania. W ocenie Sądu powyższe uzasadniało odstąpienie od nakładania na pozwanego kolejnych obciążeń finansowych. Wskazać należy, że w tej kwestii wypowiedział się już niejednokrotnie Sąd Apelacyjny w Warszawie, w tym w postanowieniu z dnia 24 listopada 2011 r., sygn. akt I ACz 2092/11 oraz w postanowieniu z dnia 14 października 2011 r., sygn. akt I ACz 1775/11.

Mając na uwadze powyższe rozważania i na podstawie powołanych powyżej przepisów Sąd orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.